

TFICT_2. Αγορά Καυσίμων
ΕΙΣΗΓΗΣΗ της ομάδας συντονισμού έργων ΤΠΕ 2010

Στην αγορά των καυσίμων εντοπίζονται προβλήματα που αφορούν κυρίως την φοροδιαφυγή που οφείλεται αφενός στο λαθρεμπόριο και αφετέρου στον έλεγχο(νοθεία και μη καταβολή αναλογούντων Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης). **Το λαθρεμπόριο εντοπίζεται στο ναυτιλιακό καύσιμο, στο πετρέλαιο θέρμανσης και στις εικονικές εξαγωγές.**

Στον πρώτο πίνακα φαίνεται η ποσότητα καυσίμων(τα κυριότερα είδη) που παρήχθησαν από τα ελληνικά διυλιστήρια και η ποσότητα των καυσίμων για τις οποίες καταβλήθηκε Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης προκειμένου να διατεθούν στην ελληνική αγορά.

ΕΙΔΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΔΕΦΚ εσΚατ.
Πετρέλαιο Θέρμανσης	3.890.337	3.949.262
Κίνησης	2.776.568	2.311.518
Ναυτιλίας	464.126	170
Βενζίνες (95,97,100, LRP)	5.432.699	5.383.513

ΣΗΜ: Η αναντιστοιχία που υπάρχει στις παραχθείσες ποσότητες και την κατανάλωση οφείλεται στο γεγονός ότι ποσότητες καυσίμων που διακινούνται εμπορικά προέρχονται και από τα αποθέματα των διυλιστηρίων

Στον επόμενο πίνακα δίνονται στοιχεία για τις εισαγωγές και εξαγωγές που πραγματοποιούνται ενδοκοινοτικά ή με τρίτες χώρες, καθώς και τα στοιχεία εφοδιασμού πλοίων που λογίζονται ως εξαγωγές.

ΕΙΔΟΣ	ΣΔΕ ΑΠΟ ΕΕ	ΣΔΕ ΠΡΟΣ ΕΕ	ΔΕΦΚεφ. Πλοίων	ΕΔΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	ΕΔΕ ΕΞΑΓΩΓΗΣ
Πετρέλαιο Θέρμανσης	15.269	928	111	87.701	353.032**
Κίνησης	4	38	12	0	0
Ναυτιλίας	0	197	423.255*	2.010.292	0
Βενζίνες (95,97,100, LRP)	1.051.050	430.961	28	113.059	70.261

* η αντίστοιχη ποσότητα στα επίσημα στοιχεία που δημοσιεύει ο ΣΕΕΠΕ είναι **606.576 τ.**

** από την ποσότητα αυτή, οι 308.604τ. διακινούνται με κωδικό που έχει καταργηθεί.

Από τα παραπάνω και σύμφωνα με εκτιμήσεις των διαφόρων φορέων (ΣΕΕΠΕ, ΕΛΠΕ, ΤΕΛΩΝΕΙΑ) **το λαθρεμπόριο εντοπίζεται κυρίως στο ναυτιλιακό καύσιμο και στο πετρέλαιο θέρμανσης**, με τα άλλα είδη να ακολουθούν σε μικρότερο βαθμό. **Το ύψος του λαθραίου καυσίμου δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί.** Εντοπίζονται ωστόσο ποσότητες που δεν γνωρίζουμε πώς διακινούνται.

Σε συνέχεια των συναντήσεων που έγιναν με τους εκπροσώπους των αρμόδιων υπουργείων, καθώς και φορείς που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά ή επιστημονικά με την αγορά καυσίμων (ΕΛΠΕ, ΣΕΕΠΕ, ΕΜΠ, εταιρίες παροχής συμβούλων) και σε συνέχεια του σχεδίου δράσης που εκπονήθηκε σε συνεργασία με τους συναρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες (masterplan), η ομάδα ΤΠΕ για την αγορά καυσίμων κατέληξε σε ορισμένες προτάσεις, που προτείνει να υιοθετηθούν για την αντιμετώπιση των κυριότερων προβλημάτων που εντοπίζονται στην εν λόγω αγορά.

1. Εγκατάσταση συστήματος ηλεκτρονικού φορολογικού μηχανισμού στο πρατήριο για τη σήμανση των εκδιδομένων στοιχείων (ηλεκτρονικό κλείδωμα).

Με την προτεινόμενη δράση αντιμετωπίζεται άμεσα το πρόβλημα της φοροδιαφυγής και ενισχύεται το κίνημα των αποδείξεων προς όφελος των καταναλωτών.

Με το ν. 3743/2009 (άρθρο 31 παρ. 7) **προβλέπεται η εγκατάσταση συστήματος εισροών-εκροών(ΣΕΕ) στα πρατήρια βενζίνης** που θα συνδεεται υποχρεωτικά με ηλεκτρονικό φορολογικό μηχανισμό του ν. 1809/1986. Ηδη έχει εκδοθεί κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τις προδιαγραφές του ΣΕΕ (Φ2-1617/7-12-2010/ΦΕΚ Β'1980).

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η διαδικασία εγκατάστασης του ανωτέρω ΣΕΕ είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα, **προτείνουμε την άμεση εγκατάσταση του ηλεκτρονικού φορολογικού μηχανισμού, προκειμένου να υπάρξουν έσοδα.** Για το σκοπό αυτό **προτείνεται η έκδοση υπουργικής απόφασης που θα προβλέπει την μεταγενέστερη σύνδεση με το ΣΕΕ.**

2. Υποχρεωτική σήμανση όλων των μέσων μεταφοράς καυσίμων (βυτιοφόρων και σλεπιών) και υποχρεωτική παρακολούθησή τους με ηλεκτρονικό τρόπο(GPS) από τις αντισυμβαλλόμενες εταιρίες εμπορίας που διακινούν τα προϊόντα τους

Η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει την υποχρέωση των μέσων μεταφοράς καυσίμων να φέρουν εμφανώς σήμα με την ένδειξη της εταιρίας της οποίας τα προϊόντα διακινούν. Αυτό επιτρέπει την κυκλοφορία των λεγόμενων «λευκών» βυτιοφόρων με τα οποία διακινείται κυρίως το λαθραίο καύσιμο. Η «σήμανση» που προτείνουμε πρέπει να επεκταθεί και στα ΙΧ αλλά και στα ΔΧ βυτιοφόρα και σλέπια. Κατά τον τρόπο αυτό, οι εταιρίες εμπορίας θα μπορούν να παρακολουθούν την πορεία των μέσων διακίνησης των καυσίμων που εμπορεύονται με GPS και θα καθίστανται συνυπεύθυνες μαζί με τον μεταφορέα για κάθε παράνομη διακίνηση. Η πρωτοβουλία αυτή απαιτεί νομοθετική ρύθμιση ιδίως ως προς τα ΔΧ βυτιοφόρα, καθώς με τον πρόσφατα ψηφισθέντα νόμο για την οδική ασφάλεια υπάρχει εξουσιοδότηση προς τον αρμόδιο υπουργό για την θέσπιση περιορισμών ή απαιτήσεων στις εταιρίες εμπορίας ως προς τα μέσα που χρησιμοποιούν για τη διακίνηση των εμπορευμάτων τους. Παράλληλα, απαιτείται νομοθετική ρύθμιση για την υποχρεωτική σήμανση των σλεπιών(πλοιάρια διακίνησης καυσίμων).

3. Εξίσωση ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης και πετρελαίου κίνησης με χορήγηση επιδόματος θέρμανσης

Ήδη στον νέο προϋπολογισμό προτείνεται η εξίσωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης και πετρελαίου κίνησης και η καταβολή επιδόματος θέρμανσης σε δικαιούχους που θα προσδιοριστούν με εισοδηματικά κριτήρια και ανάλογα με την ενεργειακή ζώνη κατοικίας. Η εξίσωση θα απαλείψει το κίνητρο λαθρεμπορίας. υπολογισμού επιδόματος θέρμανσης σύμφωνα με εισοδηματικά κριτήρια και ενεργειακές ζώνες. Παράλληλα, το επίδομα θέρμανσης θα ενισχύσει τους οικονομικά ασθενέστερους εξισορροπώντας την αύξηση του ΕΦΚ.

Επιπλέον, στις 31-12-2010 εκδόθηκε η Δ33Α 5055143 ΕΞ 2010/ΦΕΚ Β'2047απόφαση του υπουργού Οικονομικών για το Μητρώο Διακινητών Πετρελαίου Θέρμανσης (ΔΙΠΕΘΕ).

4. Ηλεκτρονική υποβολή και διασταύρωση όλων των παραστατικών σε όλα τα στάδια διακίνησης (διυλιστήρια, εταιρίες εμπορίου, βενζινάδικα)

Η ηλεκτρονική υποβολή στις αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές αρχές όλων των παραστατικών και εγγράφων που σχετίζονται με εισαγωγή-παραγωγή-διακίνηση των πετρελαιοειδών και η διασταύρωση των δηλουμένων στοιχείων από τις ελεγκτικές αρχές θα

διευκολύνει την παρακολούθηση της διακίνησης και θα δώσει στο ελληνικό δημόσιο πλήρη εικόνα της σχετικής αγοράς αποτρέποντας ως ένα σημαντικό βαθμό το λαθρεμπόριο. Με εγκύκλιο του υπουργείου Οικονομικών ξεκίνησε ήδη η κοινή καταγραφή των φορολογικών –τελωνειακών βιβλίων.

5. Νομοθεσία για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου και της φοροδιαφυγής στην αγορά καυσίμων

I. Η νομοθεσία για τις τελωνειακές παραβάσεις και το λαθρεμπόριο δεν φαίνεται να είναι αποτελεσματική είτε σε επίπεδο αντιμετώπισης του φαινομένου είτε σε επίπεδο σωφρονισμού/αποτροπής των δραστών από την επανάληψη διενέργειας των αδικημάτων. Κατά συνέπεια είναι σκόπιμο να αξιολογηθεί εκ νέου και να εκτιμηθεί εάν και προς ποια κατεύθυνση πρέπει να τροποποιηθεί.

II. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η φοροδιαφυγή στο επίπεδο των πρατηριούχων μέσω της καταδολίευσης των αντλιών υγρών καυσίμων προωθείται ρύθμιση (κατατίθεται ως τροπολογία στο σχέδιο νόμου για την ενίσχυση των Ιδιωτικών Επενδύσεων κλπ, που συζητείται στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής) με την οποία επιβάλλονται, μεταξύ άλλων, αυστηρότερες ποινές που φτάνουν έως την οριστική ανάκληση άδειας λειτουργίας της επιχείρησης σε όσους αλλοιώνουν τα όργανα μέτρησης ή χρησιμοποιούν διαφορετικά όργανα από τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Επιπλέον, προωθείται νομοθετική ρύθμιση για «θέματα συμβάσεων αγοράς πετρελαιοειδών» με στόχο την αποσαφήνιση του τρόπου τιμολόγησης των πετρελαιοειδών από τα διυλιστήρια και τις εταιρίες εμπορίας καυσίμων προς τους πρατηριούχους και τους όρους των συμβάσεων πώλησης, ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος προς όφελος τόσο του καταναλωτή όσο και του κράτους (αναλυτική τιμολόγηση, εκπτώσεις, όροι αποκλειστικής συνεργασίας, κοκ), σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Τέλος, προωθείται σχέδιο κοινής απόφασης των υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ) και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) προκειμένου να κοινοποιούνται εφεξής και στα δύο υπουργεία οι τιμές πετρελαιοειδών προϊόντων από τα διυλιστήρια και τις εταιρίες εμπορίας καυσίμων.